

МЕЛАНХОЛІЙНА СПРЯМОВАНІСТЬ ПОЕЗІЇ ТОМАСА ХАРДІ “NEUTRAL TONES”

Кіяшко Д. Д.

*студентка I курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти кафедри англійської філології
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
пр. Гагаріна, 72, Дніпро, Україна
orcid.org/0000-0003-0620-5675
daria17ki@gmail.com*

Яшкіна В. В.

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри англійської філології
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
пр. Гагаріна, 72, Дніпро, Україна
orcid.org/0000-0003-0570-8772
v_v_v_03@ukr.net*

Ключові слова: поезія вікторіанської доби, лінгвостилістичний аналіз, сірій, образ/образність, нещасливе кохання.

Велика кількість наукових робіт присвячена інтерпретації естетичних ідей поетичної збірки “Wessex Poems and Other Verses” (1898), і менше уваги приділено кожній поезії окремо. Актуальність дослідження зумовлена невеликою кількістю праць в українському та зарубіжному літературознавстві з лінгвостилістичного аналізу лірики Томаса Харді “Neutral Tones” з подальшим обґрунтуванням особливостей англійської літератури пізньої Вікторіанської доби. Тому метою даної роботи є дослідження динаміки створення образності у художньому творі “Neutral Tones” та втілення ідейно-художніх задумів митця за допомогою фоніки, стилістично забарвленої лексики, складних синтаксичних структур тощо. Методологічною базою дослідження є літературно-критичні праці, присвячені вивченню особливостей лінгвостилістичного аналізу художнього тексту, і закордонні роботи англійських дослідників, які зверталися до вивчення поетичних творів Т. Харді крізь призму особистого життя поета. У процесі наукового вивчення твору було застосовано метод наукового аналізу та синтезу, метод порівняння, узагальнення та ототожнення, історико-літературний та системно-функціональний. Цей аналіз довів, що віршований твір “Neutral Tones” Т. Харді має похмурий тон, що контрастує зі сподіванням – характерна риса вікторіанських текстів реалізму. Почуття меланхолії та смутку втілено у зображенні теми розлуки через нещасливе кохання. У техніці віршування Т. Харді експериментує з розміром, стопами, римуванням та довжиною рядків. На фонологічному рівні простежується явища алітерації, асонансу, що впливають на мелодійність та апелюють на сенсоріку реципієнта. Т. Харді передає зміст й описи з урахуванням денотативного та конотативного значення слова, використовуючи різні стилістичні прийоми. На синтаксичному рівні в основному строфа – це складне речення з підрядним, сурядним та/або безсполучниковим зв’язками, де спостерігається гра зі структурними елементами. У такий спосіб висвітлено особливості поетики віршування та тропіки “Neutral Tones”, які характеризують індивідуальний стиль поета Томаса Харді.

MELANCHOLIC ORIENTATION OF THE POETRY “NEUTRAL TONES” BY THOMAS HARDY

Kiashko D. D.

*Postgraduate Student (MA) at the Department of English Philology
Oles Honchar Dnipro National University
Gagarin Avenue, 72, Dnipro, Ukraine
orcid.org/0000-0003-0620-5675
daria17ki@gmail.com*

Yashkina V. V.

*Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of English Philology
Oles Honchar Dnipro National University
Gagarin Avenue, 72, Dnipro, Ukraine
orcid.org/0000-0003-0570-8772
v_v_v_03@ukr.net*

Key words: *victorian poetry, linguostylistic analysis, gray, image / imagery, unhappy love.*

A large number of scientific works are devoted to the interpretation of aesthetic ideas of the poetry collection “Wessex Poems and Other Verses” (1898), and less attention is paid to each poem separately. The relevance of the study is due to the small number of works in Ukrainian and foreign literature on linguostylistic analysis of the lyrics “Neutral Tones” by Thomas Hardy with further substantiation of late Victorian English literature features. Therefore, the aim of this work is to study the dynamics of imagery in the work of art “Neutral Tones” and the embodiment of ideological and artistic ideas of the artist with phonics, stylistically coloured vocabulary, complex syntactic structures etc. The methodological basis of the study is the literary-critical works devoted to the study of the peculiarities of linguostylistic analysis of the literary text and foreign works of English researchers who investigated poetic works by T. Hardy through the prism of the poet’s private life. The method of scientific analysis and synthesis, the method of comparison, generalization and identification, historical-literary and system-functional methods were used in the scientific paper. This study showed that T. Hardy’s poem “Neutral Tones” has a gloomy tone that contrasts with hope. This is a characteristic feature of Victorian realistic texts. Feelings of melancholy and sadness are embodied in the depiction of the theme of separation through unhappy love. Within poetry technique T. Hardy experiments with size, feet, rhyme and line length. At the phonological level, the phenomena of alliteration and assonance influence melody structure and appeal to the recipient’s sensory perception. T. Hardy conveys the meaning and descriptions, by taking into account the denotative and connotative meaning of the word, as he uses different stylistic devices. At the syntactic level, a stanza is basically a complex sentence with subjunctive, conjunctive and/or incoherent connections, where there is a game with structural elements. In this way, we highlighted the main features of the poetry poetics and the tropics of “Neutral Tones” which characterize Thomas Hardy’s poetry individual style.

Постановка проблеми. У 21 столітті у мовознавстві художній твір вивчається у контексті лінгвостилістичної науки, яка дозволяє читачеві зрозуміти «поверхневу» головну думку твору й одночасно прихований, закодований автором

зміст. **Актуальною проблемою** залишається повноцінне осмислення і трактування змісту, зовнішньої та внутрішньої форми художнього доробку британського письменника і поета Томаса Харді. Для літературознавців парадоксальним є факт

перетворення архітектора-початківця Томаса Гарді у видатного творця «романів характеру і середовища». Однак для самого митця віршована форма була найбільш природною, а проза – лише «ремеслом», про це свідчить поетична спадщина Т. Харді – понад 1000 віршів.

Мета даної статті – дослідити художню неповторність створення образності та образів на прикладі ліричного твору “Neutral Tones” в процесі лінгвостилістичного аналізу. Тому головним завданням є виокремлення різнорівневих стилістичних засобів, які характеризують індивідуальних стиль Томаса Харді.

Об’єктом даного дослідження є поезія британського письменника реалістичного світогляду Томаса Харді “Neutral Tones”, а **предметом дослідження** – лінгвостилістичні особливості та художня неповторність створення образності та образів у віршованому творі “Neutral Tones” Т. Харді.

Виклад основного матеріалу дослідження. 1867 року в Лондоні до повернення у Вищий Бокхемптон [13, с. 7] Томас Харді написав поетичний твір “Neutral Tones” [10, с. 9], який був опублікований лише 1898 року у збірці “Wessex Poems and Other Verses”. До кінця 19 століття письменник присвячував вільний час створенню прози, і лише після друку роману “Jude the Obscure” (1895) Томас Харді повернувся до свого першого кохання – поезії.

Вірш “Neutral Tones” належить до любовної лірики та представляє собою роздуми про сумне кохання, адже стосунки ось-ось закінчаться. Ліричний герой пригадає певний день, коли все здавалося нейтральним, блідим і не можна було сподіватися на щасливий кінець. Заголовок поезії свідчить про те, що оповідач зображує речі такими, якими вони є, зберігаючи нейтральне ставлення до всього, що сталося між ним та його коханою.

У першому рядку “We stood by a pond that winter day” повідомляється, що двоє закоханих (тут – ми) «стояли біля ставка того зимового дня»: наразі можна спостерігати, як поет уже на самому початку задає журливий, сумний тон. По-перше, зустріч двох людей відбувається у найхолоднішу пору; також оскільки зима є останнім сезоном року, у цьому випадку її можна вважати метафорою, що означає заключний етап стосунків між закоханими. По-друге, двоє людей стоять біля ставка – “pond” – це мікрообраз, який за аналогією зими є метафорою, однак із значенням нерухомоті. Значить стосунки між людьми втратили колишню пристрасть, застигли на місці, охолонули та, найвірогідніше, добігають свого кінця. Ця думка підкреслюється у реченні “And the sun was white”, де сонце описано епітетом “white” – білий, тобто

відсутність насиченого червоного, оранжевого чи яркого кольору сонця символізує втрату душевного тепла та духовної сили між серцями закоханих. Крім того, у порівнянні “as though chidden of God” розуміємо, що це випробування дане Богом (дієслово to chide тут означає to goad into action [8] – спонукати/змушувати до дії).

Останні два рядки є метафоричними: “And a few leaves lay on the starving sod; // – They had fallen from an ash, and were gray.” – «І кілька листочків лежало на замерзлій дернині; // – Вони впали з ясена, і були сірими». З огляду на те, що цей текст належить до художнього стилю, автор вживає слова з певним конотативним значенням, які навіть підсвідомо створюють кольорову палітру: наприклад, замість нейтрального слова (neutral word, за І. Р. Гальперінім [1, с. 72]) ground (земля) вживано поетичне (special literary vocabulary, poetic word за І. Р. Гальперінім [1, с. 79]) “sod” – дернина [2] – верхній шар ґрунту, пронизаний живими та відмерлими рослинами, його колір зазвичай сірий або темно-сірий. Лексема “starving” задає тон страждання; цей дієприкметник походить від дієслова to starve – первісне значення з давньоанглійської (Old English “*steorfan*”) “to die”, “become stiff” – вмирати [12]. Однак у 14 столітті слово набуває додаткового змісту – “to die of cold” «померти від холоду», з 1570-х років дієслово стає також неперехідним із значенням “to die of hunger” «померти з голоду» та з початку 20 століття остаточно закріплюється в англійській мові [12]. Тож доходимо висновку, що Томас Харді був знавцем історії англійської мови та глибоко вивчав етимологію слів, перш ніж використати їх у творі: у цьому випадку “starving” має архаїчне трактування – «той, що вмирає, в’яне від холоду» (до речі дія відбувається взимку або на початку зими, тому наша гіпотеза є правильною).

Деякі сірих листочків, які лежать на зав’ялій дернині, впали з ясена – “ash” або “ash tree”. Слово “ash” у реченні має подвійний зміст. З одного боку, це поширений вид лісового дерева Євразії, Північної Америки та Північної Африки, що у давньоанглійській мові було відомо як “*æsc*” (також назва давньоанглійської рунічної літери) [12]; у скандинавській міфології велетенський ясен відомий як Yggdrasil (“The Terrible One’s Horse”) або Дерево Світу (the World Tree) – «космічне» дерево германської міфології, яке ототожнювалося зі світовою віссю через те, що стовбур сягав до небес, а міцне коріння тримало його у вертикальному положенні і пов’язувало з підземним світом [9]. Якщо брати до уваги зазначене трактування, можна припустити, що Т. Харді порівнює кохання зі стовбуром ясена, а опале листя уособлює «вогники пристрасті», які поступово згасли (лежать сірі на дер-

нині). З другого боку, лексема “ash” – “powdery remains of fire” «порошкоподібні залишки вогню» (від давньоанглійського “æsc” попіл) є давнім символом горя [12]; тоді кохання – попіл, а кілька листочків – метафорична назва двох коханих людей, серця яких стали сірими, далекими один від одного. Тобто усе, що стосується описаних декорацій, здається похмурим і майже смертним: тут немає ні життя, ні тепла, лише замерзлий ставок, кілька мертвих листочків і змерзла дернина – ці мікрообрази природи змушують читача переживати відчай й сердешний біль ліричного героя.

Варто додати, що перша строфа – складне речення, в якому перед кожною складовою частиною вжито сполучник “and”, це стилістичний прийом полісиндетону, що завдяки чергуванню наголошених та ненаголошених складів (основна вимога ритму у віршах) робить висловлювання – опис зустрічі «того зимового дня» – більш ритмічним та уповільненим; на додаток полісиндетон сприяє розчленуванню неподільної змістовної одиниці: кожен рядок виділяється, адже містить певну думку одного цілого, і, накопичуючись, створює відчуття пригніченості [1, с. 227].

Не є виключенням і друга строфа, яка представлена односкладним реченням з різними видами зв'язку. Перша частина містить інверсію “Your eyes on me were as eyes that rove // Over tedious riddles of years ago”; – «Твої очі на мені були як очі, що блукають // Над втомливими загадками багато років тому»; ([Твій погляд на мене був таким, ніби очі блукали крізь втомливі загадки минулих років або Твої очі дивились на мене, ніби блукали крізь втомливі загадки минулих років]), за допомогою якої, імовірно, Т. Харді зіставляє погляд коханої на чоловіка з очима, що блукають у пошуку відповіді на ті таємниці минулого, які важко зрозуміти або пояснити. Невипадковим є використання слова *rove*, що належить до літературної лексики (*literary vocabulary*, за І. Р. Гальперінім [1, с. 72]) і має значення «бродити по (місцю) без фіксованого напрямку, мети або якщо мова йде про очі – «озиратися» [8]. У нашому випадку спостерігається персоніфікація очей – вони «блукають минулим» – тобто вжито перше трактування, щоб зобразити відсутність повноцінного взаєморозуміння між людьми та зв'язку у цілому. «Втомливі загадки» (“*tedious riddles*”) вказують на те, що у їхніх стосунках нічого не було нового, приємно несподіваного, натомість існувала одна буденна одноманітність.

Інша частина складного речення другої строфи містить складнопідрядне речення “And some words played between us to and fro // On which lost the more by our love” «І якісь слова заграли між нами туди-сюди // На них [словах] втратили більшу частину нашої любові», в якому вжито прийом енжамбе-

ман (*enjambment*) – частина фрази перенесена «з попереднього рядка в наступний, зумовлений неспівпадінням ритмічної паузи зі смисловою» [3, с. 332]. Цим перенесенням досягається прозаїчна інтонація (при цьому віршовий ритм зберігається), яка створює ефект, ніби ліричний герой пояснює причину втрати кохання. За допомогою означуваного займенника “some” Томас Харді позначає слова, сказані закоханими колись давно, незначними та безглуздими. Метафорично вживане дієслово “played” надає несерйозності сказаному між закоханими та формує дитячий тон, інфантилізує їхні розмови, внаслідок чого їхня любов згасає через марні розмови.

Якщо у попередньому катрені згадуються очі дівчини – у третій строфі зустрічаємо опис її «мінливої» посмішки: “The smile on your mouth was the deadest thing” («Посмішка на твоїх устах була зовсім мертвою/нерухомою»). До речі, у середині вірша ліричний герой вже нібито на підсвідому рівні звертається до коханої, про це свідчить особовий займенник “you”. Непрямий порядок слів на початку робить акцент на посмішці, яку метафорично порівнюють з “the deadest thing” – у цьому гострому і трохи жорстокому протиставленні поет порівнює життєву силу, радість (вони уособлені «усмішкою») з її мертвістю, яка розуміється як нещирість чи зневага. Двоїстий характер усмішки (а насправді – характер дівчини) простежується у фразі “Alive enough to have strength to die”: вона жива настільки, що й має силу вмерти – цей рядок є найбільш емоційним та найпотужнішим, бо в ньому протиставляються поняття «життя» та «смерть». За допомогою опису «посмішки», яка постає особливим мікрообразом, Т. Харді змальовує суїцидальну поведінку закоханої нещасливої людини – життя, яке вона зараз має, лише дає їй сили вмерти. Ще один оксиморон між радістю «усмішки» та «гіркоти» віддзеркалює несумісність чоловіка та жінки як пари, створює відчуття неспокою, що читаємо у рядках “And a grin of bitterness swept thereby” («І гірка насмішка промайнула рядом/близько); для поезії 19 століття є характерним вживання архаїчної лексеми “thereby” (за І. Р. Гальперінім *special literary vocabulary, archaic words* [1, с. 83]). Мить, коли «посмішка» змінюється на «гірку насмішку», порівняно зі зловісним птахом, який пурхає у повітрі – це упередження біди виражено еліпсом – “Like an ominous bird a-wing...”: пропуск дієслова утворює емоційне забарвлення та робить речення більш емоційним, ніж якби було використано повну фразу “bird is on the wing”. Епітет “ominous” характеризує темного, сумнозвісного птаха (хоча зазвичай птах уособлює свободу, щастя тощо), який кружляє над головою, ніби передвісник лихої години. Чотиривірш закінчу-

ється апосіопезою – «стилістична фігура, близька до умовчування, яка розкривається в недомовленості висловлення, ніби обірваного зненацька» [3, с. 87]. Неможливо впевнено стверджувати, якою думкою завершується це речення, однак, найвірогідніше, у такий спосіб поет відтворює схвильований стан ліричного героя, який передчуває і боїться, що трапиться щось погане.

Четверта строфа також завершується складним реченням. Часовий маркер “since then” (“Since then, keen lessons that love deceives”), – ретроспектива в менш далеке минуле, яка дозволяє поетові подорожувати у часі та просторі й вивчати “lessons” – «уроки» – мова йде про життєвий досвід, тобто ті моменти, коли поступово згасало кохання через оману/одурення. Мабуть, «гіркий» є найкращим еквівалентом перекладу епітета “keen”, який характеризує невдалий (гіркий) життєвий досвід непорозумінь, сварок, що спричинили розрив стосунків. З плином часу настає сувора реальність – любов перетворилась на брехню, ліричний герой втратив надію на пошук в ній справжньої істини. Якщо брати до уваги етимологічне значення виразу to wring (one’s) hands – щільно стиснути руки або пальці – цей жест є індикатором переживання або болю [12], то автор зараз за допомогою тактильного мікрообразу “And wrings with wrong” (алітерація приголосного звуку [r]) передає свої страждання, сформовані в той час після невдалих стосунків; ці міцні стискання рук можуть слугувати символом подальших невдалих стосунків і передбаченням лиха, адже вони, як і “keen lessons”, нагадують обличчя коханої.

Останні рядки “and the God curst sun, and a tree, // And a pond edged with grayish leaves” побудовані на основі полісиндетону: надмірне використання сполучника “and” робить висловлювання монотонним. Більш того, шляхом перефразування першої строфи Томас Харді створює ефект циклічності, ліричний герой просто повертається до стосунків, але не може рухатися далі. Однак речення не повторюється за змістом, існують зрушення в зображенні; наприклад, ставок, «обрамлений сіруватим листям» свідчить про те, що на землі більше опалого листя, ніж «декілька» у першій строфі. Ідея опадання листя – одна з причин смерті, тому цей образ може призвести до подальшого руйнування їхніх стосунків.

Складним для розуміння є остання строфа: оповідач з усіх сил намагається здійснити подорож від розбитого серця до знаходження причини розбрату, проте зазнає поразки і повертається у початковий стан. Можливо, саме через відсутність прогресу оповідач відчуває стільки гіркоти. Жорстока реальність цього вірша полягає в тому, що читач ніколи не дізнається, що викликало такий гнів та лють. Очевидним припущенням

буде невірність, але ця гіпотеза не знаходить прямого підтвердження в жодному рядку.

За своєю будовою вірш складається з чотирьох строф, кожна з яких має кільцеве римування АВВА; однак різний тип рими за ідентичністю та схожістю [1, с. 128]. Наприклад, знаходимо повну/ідентичну (full/identical) риму (day – gray, sod – God, thing – a-wing); eye rhyme (rove – love) – ідентичність літер, проте різне звучання; неповна голосна рима (incomplete vowel/slant), де голосні склади у відповідних словах однакові, але приголосні різні: ago – fro, die – thereby, deceives – leaves, me – tree. Завдяки поєднанню ямбів та анапестів ритмічність вірша є неоднорідною; пунктуація уповільнює темп розповіді, найбільше це помітно в останній строфі.

Поезія “Neutral Tones” передає меланхолійний настрій ліричного героя: похмура образність викликає сцену порожнечі та втраченої радості життя. У вірші автор наводить той самий доленосний день взимку, коли двоє закоханих зустрічаються, можливо, востаннє, щоб вирішити, чи варто продовжувати їхні стосунки. Дія відбувається у сільській місцевості або в парку, де немає жодного сонячного променю (який міг би пролити світло на ситуацію). Примітним є той факт, що найчастіше у романтичній поезії природа є інструментом віддзеркалення прекрасного, але цей вірш – винятковий, оскільки з найперших рядків опис природи інтерпретується в уяві читача як похмурий холодний образ. Відсутність слухних слів для діалогу, підозра та недовіра, питання без відповіді, болісно брехливі посмішки – усе це створює сумну атмосферу невдалого кохання. Здається, ніби ліричний герой віддав свою душу і серце найближчій коханій людині, яка залишила його з гіркотою та почуттям використаним і ображеним. Важко стверджувати упевнено, чи є ліричний твір автобіографічним, чи існував прототип ліричного героя, або це зовсім вигадана історія Томасом Харді.

Після першого прочитання вірша стає зрозумілим суть його назви: існує якась невизначеність. З одного боку, оповідач рефлексує, він не сподівається на щасливе майбутнє, навпаки, оглядається назад і згадує цю, імовірно, остаточну зустріч, коли обидва закоханих змирилися з тим, що їхні стосунки закінчилися, їх неможливо оживити; а з іншого – фінал залишається відкритим. Окрім того, невизначеність у творі підкреслюється на початку кольором “gray”, а в кінці – “grayish”. Немає чіткого розподілу на біле і чорне – сірий є поєднанням цих двох діаметрально протилежних кольорів; він символізує щось нудне, неживе або, можливо, просто «нейтральне». Мабуть, це своєрідна паралель того, що листя було сірим і тьмяним, як

і почуття оповідача до своєї коханої; він відчуває себе пораненим й обманути любов'ю. Безпристрасна атмосфера наявна не тільки у назві й початковій сцені біля ставка, де мало насичених чітких кольорів, але й у тому, що в людині, з якою говорить ліричний герой, немає почуттів. У такий спосіб посилюється сприйняття нейтрального тону, важко зрозуміти хто правий, а хто винний; де правда і кривда.

Висновки і перспективи подальших розробок. Отже, інтерес до розуміння художнього тексту у сфері сьогоднішньої філологічної науки характеризується необхідністю вдосконалення ерудиції та естетичного світобачення людини. Уміння правильно інтерпретувати текст дозволяє долучатися до авторського бачення світу; безперервне занурення у глибини художніх творів уособлює подорож у часі і просторі. На прикладі лінгвостилістичного аналізу особливостей мови, поетики віршування, основних стилістичних троп та фігур художнього тексту доходимо висновку, що загадковість й невизначеність вірша “Neutral Tones” породжує драматичну напругу, яка викликає у реципієнта бажання дізнатися більше про передісторію оповідача та що ж насправді відбулося між закоханими людьми. Томас Харді майстерно змальовує життєву ситуацію і дає можливість читачеві шукати власне пояснення описаних подій, а дослідникові – багату палітру для вивчення індивідуального стилю митця англійської літератури Вікторіанської епохи кінця XIX століття.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гальперин И. Р. Стилистика английского языка. Москва : URSS, 2010. 336 с.
2. Гороть Є. І. Великий англо-український словник : словник. Вінниця : Нова книга, 2011. 1700 с. URL: <https://e2u.org.ua/> (дата звернення: 22.04.2022).
3. Ковалів Ю. І. Літературознавча енциклопедія: У двох томах. Т. 1. Київ : ВЦ «Академія», 2007. 608 с.
4. Линтвар О. Лінгвостилістичний аналіз художнього тексту як предмет наукового дослідження. *Гуманітарна освіта у технічних вищих навчальних закладах* : зб. наук. пр. Нац. авіац. ун-т. Київ, 2015. Вип. 32. С. 59–71.
5. Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М. Стилїстика української мови : підручник / за ред. Л. І. Мацько. Київ : Вища школа, 2003. 462 с.
6. Ходаковська Н. Г. Віршований текст як об'єкт лінгвістичного дослідження *World Science*. 2020. № 2 (54), т. 2. С. 52–58. URL: https://doi.org/10.31435/rsglobal_ws/28022020/6941 (дата звернення: 22.04.2022).
7. Чистякова О. С. Лінгвостилістичний аналіз художнього тексту. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія: Філологічна. 2016. Вип. 60. С. 297–299.
8. Collins English Dictionary – Complete and Unabridged, 12th Edition 2014. URL: <https://www.collinsdictionary.com/> (дата звернення: 22.04.2022).
9. Crews J. Forest and tree symbolism in folklore. URL: <http://www.fao.org/3/y9882e/y9882e08.htm#TopOfPage> (дата звернення: 22.04.2022).
10. Hardy T. The collected poems of Thomas Hardy. Wordsworth Editions, 1994. 917 p.
11. Millgate M. Thomas Hardy. Encyclopedia Britannica. 2021. Thursday March 4. URL: <https://www.britannica.com/biography/Thomas-Hardy> (дата звернення: 22.04.2022).
12. Online Etymology Dictionary. URL: <https://www.etymonline.com/> (дата звернення: 22.04.2022).
13. Pinion F. B. A Commentary on the Poems of Thomas Hardy. London : Macmillan, 1976. 293 p.

REFERENCES

1. Galperin, I. R. (2010). Stylistics of English language. [Stilistika angliyskogo yazyka]. Moskva : URSS. [In Russian]
2. Horot, Ye. I. (2011). Great English-Ukrainian dictionary : dictionary. [Velykyi anhlo-ukrainskyi slovnyk : slovnyk]. Vinnytsia : Nova knyha. Retrieved from: <https://e2u.org.ua/>
3. Kovaliv, Yu. I. (2007). Literary Encyclopedia: In two volumes. [Literaturoznavcha entsyklopediia: U dvokh tomakh.] Vol. 1 Kyiv : “Akademiia”. [In Ukrainian]
4. Lyntvar, O. (2015). Linguostylistic analysis of the literary text as a subject of scientific research. [Linhvostylistychnyi analiz khudozhnoho tekstu yak predmet naukovooho doslidzhennia.] *Humanities education in technical higher educational institutions* : Collection of scientific works of National aviation university. Kyiv. 32. Pp. 59–71. [In Ukrainian]
5. Matsko, L. I., Sydorenko, O. M. & Matsko, O. M. (2003). Stylistics of the Ukrainian language : a textbook, ed. Matsko, L. I. [Stylistyka ukrainskoi movy : pidruchnyk / za red. L. I. Matsko]. Kyiv : Vyshcha shkola. [In Ukrainian]
6. Khodakovska, N. H. (2020). Poetic text as an object of linguistic research. [Virshovaniy tekst yak obiekt linhvistychnoho doslidzhennia] *World Science*. 2 (54), vol. 2. Pp. 52–58. Retrieved from: https://doi.org/10.31435/rsglobal_ws/28022020/6941 [In Ukrainian]
7. Chystiakova, O. S. (2016). Linguostylistic analysis of the literary text. [Linhvostylistychnyi

- analiz khudozhnoho tekstu.] *Scientific notes of the National University "Ostroh Academy". Series: Philological.* [Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu "Ostrozka akademiia". Serii: Filolohichna.] 60. Pp. 297–299. [In Ukrainian]
8. Collins English Dictionary – Complete and Unabridged, (2014). 12th ed. Retrieved from: <https://www.collinsdictionary.com/>
  9. Crews, J. Forest and tree symbolism in folklore. Retrieved from: <http://www.fao.org/3/y9882e/y9882e08.htm#TopOfPage>
  10. Hardy, T. (1994). The collected poems of Thomas Hardy. Wordsworth Editions.
  11. Millgate, M. (2021). Thomas Hardy. *Encyclopedia Britannica*. Retrieved from: <https://www.britannica.com/biography/Thomas-Hardy>
  12. Online Etymology Dictionary. Retrieved from: <https://www.etymonline.com/>
  13. Pinion, F. B. (1976). *A Commentary on the Poems of Thomas Hardy*. London : Macmillan.